

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie
PERSCOMMUNIQUÉ nr. 53/18

Luxemburg, 24 april 2018

Arrest in zaak C-353/16
MP/Secretary of State for the Home Department (Subsidiare bescherming
van een slachtoffer van eerdere foltering)

Een persoon die in het verleden slachtoffer was van foltering in zijn land van herkomst, komt in aanmerking voor de „subsidiare bescherming” wanneer er een reëel risico bestaat dat hem in dat land opzettelijk de zorg wordt ontzegd die passend is voor zijn lichamelijke of geestelijke gezondheid

Een terugkeer naar dat land kan ook in strijd zijn met het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens

MP, een Sri Lankaans onderdaan, is in januari 2005 in het Verenigd Koninkrijk aangekomen als student. In 2009 heeft hij een asielerzoek ingediend, waarbij hij heeft aangevoerd dat hij lid was geweest van de organisatie „Bevrijdingstijgers van Tamil Eelam” (LTTE), werd gevangengehouden en gefolterd door de Sri Lankaanse veiligheidsdiensten en in geval van terugkeer naar Sri Lanka het risico liep opnieuw te worden mishandeld. De Britse autoriteiten hebben het asielerzoek van MP afgewezen en tevens besloten hem geen subsidiare bescherming toe te kennen omdat niet was aangetoond dat MP in geval van terugkeer naar zijn land van herkomst opnieuw zou worden bedreigd.

Een richtlijn van de Unie¹ stelt de minimumnormen inzake de „subsidiare bescherming” vast ter aanvulling op de in het Verdrag van Genève betreffende vluchtelingen vastgelegde internationale bescherming. Subsidiare bescherming wordt toegekend aan personen die niet voor de vluchtelingenstatus in aanmerking komen, maar in hun land van herkomst zijn blootgesteld aan een ernstige bedreiging zoals de doodstraf, foltering of onmenselijke of vernederende bestraffing of behandeling. Personen die subsidiare bescherming genieten krijgen een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd. Lidstaten kunnen onderdanen van niet-EU-landen die geen subsidiare bescherming genieten, op discretionaire basis machtigen tot verblijf op hun grondgebied uit mededogen of op humanitaire gronden, met dien verstande dat dergelijke onderdanen niet onder die richtlijn vallen.

MP heeft tegen de beslissing van de Britse autoriteiten beroep ingesteld bij de Upper Tribunal (rechter in tweede aanleg, Verenigd Koninkrijk) en aan de hand van medisch bewijs aangetoond dat bij hem nawerkingen waren vastgesteld van de foltering waaraan hij in Sri Lanka was onderworpen, en dat hij aan een posttraumatische stressstoornis en een depressie leed. De Upper Tribunal heeft de beslissing om MP de subsidiare bescherming te weigeren, bevestigd op grond dat niet was aangetoond dat MP nog steeds werd bedreigd in zijn land van herkomst. Die rechter was echter van oordeel dat een terugkeer van MP naar Sri Lanka in strijd zou zijn met het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) omdat MP in dat land niet de passende zorg kon genieten voor de behandeling van zijn psychische aandoening.

In hoger beroep vraagt de Supreme Court of the United Kingdom (hoogste rechterlijke instantie van het Verenigd Koninkrijk) aan het Hof van Justitie of een onderdaan van een niet-EU-land die nog steeds nawerkingen ondervindt van een eerdere foltering in zijn land van herkomst, maar niet meer het risico loopt op een dergelijke behandeling indien hij terugkeert naar dat land, in

¹ Richtlijn 2004/83/EG van de Raad van 29 april 2004 inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchteling of als persoon die anderszins internationale bescherming behoeft, en de inhoud van de verleende bescherming (PB 2004, L 304, blz. 12).

aanmerking komt voor de subsidiaire bescherming omdat het gezondheidsstelsel in dat land zijn psychische aandoeningen niet passend kan behandelen.

In zijn arrest van vandaag oordeelt het Hof van Justitie allereerst dat een persoon die in het verleden slachtoffer is geweest van foltering door de autoriteiten van zijn land van herkomst maar in geval van terugkeer naar dat land niet langer een dergelijk risico loopt, volgens het Unierecht louter op grond van die eerdere foltering niet in aanmerking komt voor de subsidiaire bescherming. De subsidiaire beschermingsregeling heeft tot doel personen te beschermen tegen een reëel risico op ernstige schade in geval van terugkeer naar hun land van herkomst, dat wil zeggen dat er zwaarwegende gronden moeten bestaan om aan te nemen dat, wanneer de betrokken persoon naar dat land terugkeert, hij een dergelijk risico zou lopen. Dit is niet het geval wanneer er goede redenen zijn om aan te nemen dat de in het verleden ondergane ernstige schendingen zich niet opnieuw zullen voordoen of niet zullen worden voortgezet.

Het Hof wijst er echter op dat deze zaak betrekking heeft op een onderdaan van een niet-EU-land die niet alleen in het verleden slachtoffer is geweest van foltering door de autoriteiten van zijn land van herkomst, maar – ook al loopt hij in geval van terugkeer naar zijn land niet langer het risico om opnieuw te worden gefolterd – thans nog steeds ernstige psychologische nawerkingen ondervindt als gevolg van die eerdere foltering, nawerkingen die volgens naar behoren opgestelde medische verslagen in geval van terugkeer naar zijn land aanzienlijk zouden verergeren, zodat er een ernstig risico bestaat dat die onderdaan zelfmoord pleegt.

Het Hof benadrukt dat de richtlijn inzake de subsidiaire beschermingsregeling moet worden uitgelegd en toegepast in overeenstemming met de rechten die worden gewaarborgd in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: „Handvest”). In dat Handvest is uitdrukkelijk bepaald dat, wanneer de door het Handvest gewaarborgde rechten corresponderen met door het EVRM gegarandeerde rechten, de inhoud en reikwijdte van die rechten gelijkwaardig zijn.

In overeenstemming met de recente rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens is het Hof van Justitie van oordeel dat het Handvest aldus moet worden uitgelegd dat de verwijdering van een onderdaan van een niet-EU-land met een zeer ernstige geestelijke of lichamelijke aandoening, een onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van dat artikel vormt, indien die verwijdering een reëel en bewezen risico op een aanzienlijke en onomkeerbare achteruitgang van zijn gezondheid inhoudt.

Volgens het Hof verzet het Handvest zich dus ertegen dat een lidstaat een onderdaan van een niet-EU-land uitwijst wanneer die uitwijzing in wezen zou leiden tot een significante en onomkeerbare verergering van de psychische stoornissen waaraan hij lijdt, zeker wanneer, zoals in casu, die verergering levensbedreigend is.

Daar de nationale rechterlijke instanties in casu hebben geoordeeld dat het EVRM eraan in de weg staat dat MP naar Sri Lanka wordt teruggestuurd, betreft de prejudiciële vraag echter niet de bescherming tegen verwijdering, maar de vraag of de ontvangende lidstaat verplicht is om overeenkomstig de richtlijn de subsidiairebeschermingsstatus toe te kennen aan een onderdaan van een niet-EU-land die door de autoriteiten van zijn land van herkomst is gefolterd en daarvan ernstige psychologische nawerkingen ondervindt, die aanzienlijk kunnen verergeren, zodat er een ernstig risico bestaat dat die onderdaan zelfmoord pleegt indien hij naar dat land wordt teruggestuurd.

Het Hof brengt in herinnering dat de omstandigheid dat het EVRM zich verzet tegen de verwijdering van een onderdaan van een niet-EU-land in uitzonderlijke omstandigheden waarin een risico op schending bestaat omdat in het land van herkomst van die onderdaan geen adequate behandeling voorhanden is, niet betekent dat hij op grond van de subsidiaire bescherming moet worden gemachtigd om in een lidstaat te verblijven.

Het Hof komt tot de slotsom dat de oorzaak van de huidige gezondheidstoestand van de onderdaan van een niet-EU-land – te weten foltering waaraan de autoriteiten van zijn land van

herkomst hem in het verleden hebben blootgesteld – weliswaar een relevant gegeven is, maar dat een aanzienlijke verergering van zijn toestand op zich niet kan worden beschouwd als een onmenselijke of vernederende behandeling van de onderdaan in zijn land van herkomst.

In dat verband herinnert het Hof aan zijn rechtspraak en stelt het vast dat **de omstandigheid dat een derdelander risico loopt op verslechtering van zijn gezondheidstoestand, op zich niet volstaat om hem subsidiaire bescherming te verlenen indien hem niet opzettelijk zorg wordt geweigerd.**

Derhalve **moet de Supreme Court, in het licht van alle actuele en relevante informatie (met name verslagen van internationale organisaties en niet-gouvernementele organisaties op het gebied van de bescherming van de mensenrechten), nagaan of MP in casu, in geval van terugkeer naar zijn land van herkomst, het risico loopt dat hem opzettelijk de zorg wordt ontzegd die passend is om de lichamelijke en geestelijke nawerkingen te behandelen van de eerdere foltering door de autoriteiten van dat land.**

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170